

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNÉHO KONANIA
Vysoká škola múzických umení v Bratislave, Filmová a televízna fakulta
Študijný program 2.2.5 FILMOVÉ UMENIE A MULTIMÉDIÁ

HABILITANT: **Mgr. Art. Ľubomír Viluda, ArtD.**

Vaša Magnificencia, pani rektorka, Vaša Spectabilis pani dekanke, vážení členovia VUR FTF VŠMU, ctení kolegovia, milí hostia.

Dovoľte mi predložiť môj oponentský posudok na predložené umelecké práce aj pedagogicko organizačnú činnosť habilitanta ktoré tvoria súčasť Habilitačného portfólia.

Mgr. art. Ľubomír Viluda, ArtD. predkladá svoj Habilitačný spis, ktorý spĺňa všetky kritériá pre habilitačné konanie. Súčasťou predloženého habilitačného dokladu je súbor umeleckých prác - dokumentárnych filmov:

Sedem hriechov civilizácie - 2016

Hubertov odkaz - 2017

Po tajomných stopách Slovanov - 2014

Pol'ana - 2016

Ja som baník... - 2014

Slanica - 2017

Turecká - 2016

Súčasťou predloženého habilitačného spisu sú aj doložené medzinárodné ocenenia, ohlasy, recenzie aj hodnotenia umeleckej tvorby. V spise je prezentovaný solídny prehľad všetkých zahraničných prednášok, workshopov aj domácej pedagogickej činnosti.

Je priložený zoznam ukončených vlastných absolventov na obidvoch stupňoch vysokoškolského štúdia.

1. Umelecké a profesionálne tvorivé kvality habilitanta:

Ľubo Viluda začínal v prostredí lokálnych televízií ako redaktor, kameraman, v tomto prostredí remeselne dozrel, aby potom štúdiom na AU FDU potvrdil svoj filmársky talent. Mnohé svoje tvorivé metódy objavil intuitívne, za iné vďačí svojim pedagógom.

Je neuveriteľne talentovaný a húževnatý. Už ako mladý tvorca zabodoval na medzinárodných fórach. Jeho filmy sú poctivé dokumenty o človeku a krajine, vždy dôkladne prepracované. Nepotrebný zbytočný efekt. Napriek tomu sú plné "človečiny" a preto pôsobivé. Jeho zdanlivo etnografická sonda o Podpoľaní **POLANA** zasvietila na mnohých zahraničných festivaloch a priniesla mu niekoľko ocenení. Pracuje takmer pravidelne v tandeme s Ivanom Kršiakom, rovnako talentovaným spolužiakom. Ich výsledky sú preto nielen umelecky symbiotické, ale synergické. Tvorivosť tandemu vytvára novú kvalitu.

Ocenenie v MEKKE filmárov v Holywoode - Los Angeles. Na **Independent Festival Awards** a aj cena za najlepší krátkometrážny dokument. Ďalším skvelým celosvetovým úspechom je hlavná cena na medzinárodnom festivale **World Documentary Awards** v Indonézskom Bali.

Dokumentárne snímky habilitanta získavajú pravidelne celý rad ocenení v zahraničí aj na domácej pôde. Sú to mnohokrát dokumenty z televíznych cyklov s veľmi nízkym rozpočtom, pritom v každom z nich cítiť autorský prístup a hlavne výrazný vzťah k človeku a krajine. Filmy Ľuba Viludu sú vždy ľudsky citlivé a úprimné výpovede o našom svete.

V každom snímku je navyiac prítomné malé tajomstvo, akási skrytá mystičnosť prostredia a krehkých vzťahov. Autor pracuje so symbolmi, detailom, úžasné sú pritom aj historické fakty ktoré divákovi predkladá.

Snímky *Ľuba Viludu* a *Ivana Kršiaka* by si zaslúžili čo najvyšší obrazový formát typu IMAX. Sú to precízne drobnokresby fresiek krajiny, svetla, života prostých ľudí. Moderné technológie 4k či 8k by boli tým správnym formátom pre filmy typu *POLANA* či *SLANICA* alebo *TURECKÁ*.

Medzinárodne ocenený projekt *SEDEM HRIECHOV CIVILIZÁCIE* je zase skvelou sociologickou aj ekologickou štúdiou dnešného sveta. Vymenovaných sedem hriechov: *PREĽUDNENIE, ĽAHOSTAJNOSŤ, CHAMTIVOSŤ, MANIPULÁCIA, DEVASTÁCIA PRÍRODY, NÁSILIE a PÝCHA* - tu autori dokladujú svojou argumentáciou. Snažia sa definovať súčasné problémy čierneho kontinentu, predstavujú životy prostých afričanov v *slumoch*. Rámcovaný úvod a záver - ruka rezbára vyrezávajúca záverečnú drevenú tabuľku s mottom filmu - ale aj osobný konflikt o peniaze medzi rezbárom a jeho domorodým vykorisťovateľom - je ráznou bodkou a zároveň výčitkou pre civilizované ľudstvo.

Okrem filmovej tvorby pracuje *Ľubo Viluda* autorsky aj pre Slovenský Rozhlas, najmä pre banskobystriický *Sobotník*, košickú *Supershopu*. V rádiu *DEVÍN* mu odvysielali tri humoristicko-satirické pásma *Jánošík (2002)*, *Človečinec (2003)* a *Cesta okolo sveta (2004)*.

2. Pedagogické a organizačné kompetencie habilitanta:

Už zakrátko po absolutoriu dokázal svoje filmárske kvality aj na medzinárodných fórach, zároveň aktívne spolupracoval na tvorbe nových školských praktických cvičení.

To presvedčilo vtedajšie vedenie fakulty, a poverili svojho talentovaného absolventa možnosťou viesť študentské cvičenia.

Ľubo Viluda sa stáva pedagogickým elévom, pripravuje nové cvičné a študijné sylaby, ba aj spoluvytvára náplň študijného programu. Už dva roky po nástupe na fakultu sa stáva prodekanom, o rok nato vedúcim katedry dokumentu. Študuje tretí stupeň štúdia na FTF VŠMU. Tu získava v roku 2014 doktorát, to už mu umožňuje vedenie záverečných prác. Celkom viedol 7 záverečných bakalárskych prác a 6 diplomových záverečných prác študentov AU FDU.

Je činný v Akademickom senáte AU FDU v Banskej Bystrici, neskôr sa stáva aj jeho predsedom. Aktívne pôsobí aj v rôznych odborných a grantových komisiách (v rokoch 2011-12 je členom komisie Audivizuálneho Fondu SR), ako spoluriešiteľ rieši medzinárodné výskumné projekty. Prednáša a vedie Workshopy v UTB Zlín, ale aj na pražskej Karlovej Univerzite.

Pri svojom finálnom hodnotení spomeniem najmä výrazný osobnostný rast habilitanta, jeho talent sa rozvíjal v bytostnom spojení s ľuďmi a ich životným štýlom. Z *Viludu* vyrástol svojbytný filmár, ktorý získava ocenenia, boduje aj u domáceho diváka. V tvorivom tandeme s Ivanom Kršiakom vytvára obrazy súčasného **nového** sveta, tvoria výrazné vizuálne dokumentárne fresky úžasných rozmerov. Ich obrazový jazyk už nepotrebuje slová.

Ak by som voľne parafrázoval známu českú dokumentaristku Helenu Třeštíkovú: "...aj z banalít dokážu vytvárať udalosť" - a povýšiť ju na nositeľa významov a skvelých myšlienok.

Záverom:

Všetky požadované súčasti habilitačnej práce, teda jej umeleckú časť aj pedagogicko osobnostný profil habilitanta hodnotím veľmi vysoko a odporúčam Vedeckej a umeleckej rade FTF VŠMU aby po vypočutí habilitačnej prednášky a obhajobe udelila umelecko pedagogický titul *DOCENT*.

V Bratislave, 2. 4. 2019

prof. Jozef Hardoš, ArtD.
pedagóg AKT FTF VŠMU